2024/1356

22.5.2024 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1356 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 14 май 2024 година

за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви б) и г) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) Шенгенското пространство беше създадено, за да се постигне пространство без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на хора съгласно член 3, параграф 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). За доброто функциониране на това пространство се разчита на взаимното доверие между държавите членки и на ефикасното управление на външната граница.

(2) Правилата, които уреждат граничния контрол на лицата, които пресичат външните граници на държавите членки на Съюза, са установени в Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета ([4]). Въпреки прилаганите мерки за наблюдение на границите, държавите членки може да се сблъскат с неразрешено преминаване на границата от граждани на трети държави, които избягват граничните проверки. С цел доразвиване на политиката на Съюза с оглед извършване на проверки на лицата и ефективното наблюдение при преминаването на външните граници, предвидени в член 77, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), следва да се въведат допълнителни мерки за справяне със ситуации, в които граждани на трети държави са заловени във връзка с неразрешено преминаване на външните граници, в които граждани на трети държави са свалени на брега след операции по търсене и спасяване и в които граждани на трети държави отправят молба за международна закрила на граничен контролно-пропускателен пункт, без да отговарят на условията за влизане. Настоящият регламент допълва Регламент (ЕС) 2016/399 по отношение на тези ситуации. От съществено значение е да се гарантира, че в тези ситуации гражданите на трети държави ще бъдат подложени на скрининг, за да се улесни правилното установяване на самоличността им и да се даде възможност за ефикасното им насочване към подходящите процедури, които в зависимост от обстоятелствата, може да бъдат процедурата за предоставяне на международна закрила или процедури, съобразени с Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([5]). Скринингът на тези граждани на трети държави следва да допълни безпрепятствено проверките, които се извършват на външната граница, или да компенсира факта, че такива проверки не са били извършени при преминаването на външната граница.

(3) Граничният контрол е от интерес не само за държавите членки, на чиито външни граници се извършва, но така също и за всички държави членки, които са премахнали вътрешния граничен контрол. Граничният контрол следва да помогне за намаляване на незаконната миграция, в борбата с незаконното превеждане на хора през граница и трафика на хора и да предотврати всяка заплаха за вътрешната сигурност на държавите членки, за техния обществен ред, здравеопазване и международни отношения. При извършването на граничен контрол държавите членки следва да действат при спазване на приложимото право на Съюза и международно право, включително Женевската конвенция

([1]) ОВ C 155, 30.4.2021 г., стр. 58.
([2]) ОВ C 175, 7.5.2021 г., стр. 32.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 10 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 14 май 2024 г.
([4]) Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).
([5]) Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г., със задълженията, свързани с международната закрила, по-конкретно принципа на забрана за връщане, и с основните права. В този смисъл мерките, които се прилагат на външните граници, са важни елементи от всеобхватния подход към миграцията, тъй като позволяват държавите членки да преодолеят трудностите, свързани с наличието на смесени пристигания от незаконни мигранти и лица, които се нуждаят от международна закрила.

(4) В съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399 граничният контрол включва гранични проверки, които се извършват на граничните контролно-пропускателни пунктове, и наблюдение на границата, което се извършва между граничните контролно-пропускателни пунктове, с цел да се предотврати преминаване на границата от страна на граждани на трети държави, което не е разрешено съгласно посочения регламент, или заобикаляне на гранични проверки. Съгласно разпоредбите относно наблюдението на границите в Регламент (ЕС) 2016/399 лице, което е преминало граница без разрешение и което няма право на престой на територията на съответната държава членка, се залавя и за него се прилагат процедури, съобразени с Директива 2008/115/ЕО. Съгласно от Регламент (ЕС) 2016/399 граничният контрол се извършва, без да се нарушават правата на бежанци и лица, които търсят международна закрила, по-специално по отношение на забраната за връщане.

(5) Граничните служители често се сблъскват граждани на трети държави, които търсят международна закрила и са без документи за пътуване както след залавяне по време на наблюдение на границата, така и по време на проверки на граничните контролно-пропускателни пунктове. Освен това в някои гранични участъци граничните служители се сблъскват с голям брой пристигащи по едно и също време лица. При тези обстоятелства е особено трудно и важно да се гарантира възможност за справка с всички съответни бази данни и да се определи подходящата процедура възможно най-бързо.

(6) По-специално скринингът на граждани на трети държави следва да се спомогне за осигуряване на насочването им към подходящите процедури на възможно най-ранен етап и провеждането на процедурите без прекъсване или забавяне. В същото време скринингът следва да спомогне за пресичане на практиката, при която някои кандидати за международна закрила се укриват, след като получат разрешение да влязат на територията на държава членка въз основа на молба за международна закрила, за да насочат такава молба към друга държава членка или да изобщо да не поискат международна закрила.

(7) Скринингът на граждани на трети държави, поискали международна закрила, следва да бъде последван от разглеждане на необходимостта от международна закрила. Той следва да даде възможност за събиране и споделяне с органите, компетентни за разглеждане на необходимостта от международна закрила, на всяка информация, която им е необходима, за да установят коя е подходящата процедура за разглеждането на молбата, без да предопределя вида на процедурата, с което да ускори разглеждането ѝ. Скринингът следва също така да допринесе за идентифицирането на уязвими лица, така че при определянето и провеждането на приложимата процедура да се вземат изцяло предвид всички специални потребности.

(8) Задълженията на държавите членки, произтичащи от настоящия регламент, не следва да засягат Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета ([6]).

(9) Настоящият регламент следва да се прилага за граждани на трети държави и лица без гражданство, независимо дали са отправили молба за международна закрила, които са заловени във връзка с неразрешени преминавания на външната граница на държава членка по суша, по море и по въздух, с изключение на граждани на трети държави, за които държавата членка не е длъжна да снеме биометричните данни съгласно (ЕС) 2024/1358 на Европейския парламент и на Съвета ([7]) по причини, различни от тяхната възраст, както и за гражданите на трети държави, които са свалени на брега след операции по търсене и спасяване и не отговарят на условията за влизане, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/399. За граждани на трети държави, които са свалени на брега след операции по търсене и спасяване, прилагането на настоящия регламент не следва да засяга задълженията на държавите членки съгласно международното право по отношение на операциите по търсене и спасяване. Настоящият регламент следва да се прилага и за лицата, които търсят международна закрила на граничните контролно-пропускателни пунктове или в транзитните зони, без да отговарят на условията за влизане, или когато граждани на трети държави, след като са получили разрешение за влизане съгласно Регламент (ЕС) 2016/399 по хуманитарни или свързани с национален интерес причини, или въз основа на международни задължения, отправят молба за международна закрила.

([6]) Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013 (ОВ L, 2024/1351, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

([7]) Регламент (ЕС) 2024/1358 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за създаване на системата Евродак за сравняване на биометрични данни с цел ефективно прилагане на регламенти (ЕС) 2024/1351 и (ЕС) 2024/1350 на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2001/55/ЕО на Съвета и установяване на самоличността на незаконно пребиваващи граждани на трета държава и лица без гражданство и относно искания за сравняване с данните в Евродак, отправени от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането, за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета (OJ L, 2024/1358, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

(10) Скринингът следва да се извършва на всяко подходящо и целесъобразно място, определено от всяка държава членка, което обикновено се намира на външната граница или в близост до нея, или, вместо това, на други места на територията, като се вземат предвид географските характеристики и съществуващата инфраструктура и се гарантира, че скринингът може да се извърши без забавяне. Скринингът на граждани на трети държави, които пребивават незаконно на територията на държавите членки и са преминали външна граница, за да влязат на територията на държавите членки по неразрешен начин, и които все още не са били подложени на скрининг в държава членка, следва да се извършва на всяко подходящо и целесъобразно място, определено от всяка държава членка на нейна територия.

(11) Гражданите на трети държави, подложени на скрининг, следва да останат на разположение на органите за скрининг по време на скрининга. Държавите членки следва да установят в националното си право разпоредби, които да гарантират присъствието на тези граждани на трети държави по време на скрининга, за да се предотврати укриване. Когато се окаже необходимо и въз основа на преценка на всеки отделен случай, държавите членки могат да задържат лице, което е подложено на скрининг, ако не могат да бъдат приложени ефективно други по-леки принудителни мерки. Задържането следва да се прилага само като крайна мярка в съответствие с принципите на необходимост и пропорционалност и следва да подлежи на ефективни правни средства за защита в съответствие с националното право, правото на Съюза и международното право. По време на скрининга за кандидатите за международна закрила следва да се прилагат съответните разпоредби на Директива (ЕС) 2024/1346 на Европейския парламент и на Съвета ([8]) , а за гражданите на трети държави, които не са отправили молба за международна закрила — съответните правила относно задържането, предвидени в Директива 2008/115/ЕО.

(12) Когато по време на скрининга стане ясно, че подложеният на скрининг гражданин на трета държава отговаря на условията за граждани на трети държави, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/399, скринингът следва да приключи и съответният гражданин на трета държава следва да получи разрешение да влезе на територията, без да се засяга прилагането на предвидените в същия регламент санкции за незаконно преминаване на външните граници извън контролно-пропускателните пунктове и извън определеното работно време.

(13) С оглед на целта за дерогациите от условията за влизане на граждани на трети държави, установени с Регламент (ЕС) 2016/399, лицата, които са получили от държава членка в съответствие с тези дерогации разрешение за влизане в съответствие с посочения регламент в индивидуално решение, не следва да бъдат подлагани на скрининга, дори ако не отговарят на всички условия за влизане, освен ако не отправят молба за международна закрила.

(14) Всички граждани на трети държави, които са подложени на скрининг, следва да преминат проверки с цел установяване или проверка на тяхната самоличност и с цел проверка дали може да представляват заплаха за вътрешната сигурност или общественото здраве. В случай на лица, които отправят молба за международна закрила на граничните контролно-пропускателни пунктове, следва да се вземат предвид проверките на самоличността и проверките за сигурност, извършвани в контекста на граничните проверки, за да се избегне дублиране на проверките.

(15) При приключване на скрининга съответните граждани на трети държави следва да бъдат насочени към органите, компетентни да регистрират молбата за международна закрила, или да преминат процедури, съобразени с Директива 2008/115/ЕО, в зависимост от случая. Съответната информация, получена по време на скрининга, следва да бъде предоставена на компетентните органи в подкрепа на допълнителната оценка на всеки отделен случай, при пълно съблюдаване на основните права. Когато е необходимо, установените с настоящия регламент проверки от съответните компетентни органи следва да продължат в рамките на последващата процедура. Процедурите, установени с Директива 2008/115/ЕО, следва да започнат да се прилагат едва след приключването на скрининга. Разпоредбите на Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета ([9]) относно регистрацията на молби за международна закрила следва да се прилагат едва след приключването на скрининга. Това не следва да засяга факта, че лицата, поискали международна закрила в момента на залавянето им, по време на граничния контрол на граничния контролно-пропускателен пункт или по време на скрининга, следва да се считат за кандидати за международна закрила и по отношение на тях следва да се прилагат Регламент (ЕС) 2024/1348 и Директива (ЕС) 2024/1346.

([8]) Директива (ЕС) 2024/1346 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ L, 2024/1346, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([9]) Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г.за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС (ОВ L, 2024/1348, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

(16) На лицата, поискали международна закрила, по отношение на които държавите членки не могат да прилагат или повече не могат да прилагат процедура на границата за предоставяне на убежище в съответствие с разпоредбата от Регламент (ЕС) 2024/1348, уреждаща изключенията от процедурата на границата за предоставяне на убежище, по правило следва да бъде разрешено да влязат на територията.

(17) Скринингът може да бъде последван и от преместване в рамките на механизма за солидарност, създаден с Регламент (ЕС) 2024/1351, или на друг съществуващ механизъм за солидарност.

(18) В съответствие с презумпцията по отношение на изпълнението на условията за продължителност на престоя, предвидена в Регламент (ЕС) 2016/399, изпълнението на условията за влизане и разрешението за влизане се изразяват в наличието на печат за влизане в документ за пътуване. Отсъствието на такъв печат за влизане или отсъствието на документ за пътуване следователно може да се счита за показател, че притежателят му не отговаря на условията за влизане. С началото на функционирането на Системата за влизане/излизане (СВИ), създадена с Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета ([10]), което води до заместване на печатите със запис в СВИ, тази презумпция ще стане по-надеждна. Затова държавите членки следва да извършват скрининга на граждани от трети държави, които вече са на територията им и които не могат да докажат, че са изпълнили условията за влизане на територията на държавите членки. Скринингът на граждани на трети държави е необходим, за да се компенсира фактът, че те вероятно са успели да избегнат проверки за влизане при пристигането си в Шенгенското пространство и затова не им е отказано влизане или не са били насочени към подходящата процедура след скрининга. Извършването на скрининга може да помогне за потвърждаване чрез справка в базите данни, посочени в настоящия регламент, че съответните лица не представляват заплаха за вътрешната сигурност. До края на скрининга на територията съответните граждани на трети държави следва да преминат процедура на връщане или — когато са поискали международна закрила — подходящата процедура за предоставяне на убежище. Гражданите на трета държава не следва да бъдат подлагани на многократен скрининг.

(19) Държавите членки следва да могат да се въздържат от извършване на скрининга на територията, ако гражданин на трета държава, който пребивава незаконно на тяхна територия, бъде върнат в друга държава членка незабавно след залавянето му въз основа на двустранни споразумения или договорености или на двустранна рамка за сътрудничество. В този случай държавата членка, в която съответният гражданин на трета държава е бил върнат, следва да извърши скрининга без забавяне.

(20) Настоящият регламент не засяга разпоредбите на националното право относно установяването на самоличността на граждани на трети държави, заподозрени в незаконен престой в държава членка, когато такова установяване е с цел проучване, в рамките на кратък, но разумен срок, на информацията, която позволява да се определи дали престоят е законен или незаконен.

(21) Без да се засягат правилата за граничен контрол, приложими на вътрешните граници на държавите членки, когато все още не е взето решение за премахване на този контрол, скринингът на граждани на трети държави, заловени във връзка с неразрешено преминаване на такива вътрешни граници, когато контролът все още не е отменен, следва да се подчинява на правилата, установени с настоящия регламент за скрининга на територията, а не на правилата, установени за скрининга на външните граници.

(22) Скринингът на външната граница следва да приключва възможно най-бързо и не следва да надвишава седем дни. Скринингът на територията следва да приключва възможно най-бързо и не следва да надвишава три дни. Държавите членки не следва да бъдат възпрепятствани да приключват скрининга на външната граница и на територията в по-кратки срокове, при условие че се извършват проверките, предвидени в настоящия регламент.

(23) Скринингът е част от европейското интегрирано управление на границите. Инструментът за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, създаден като част от Фонда за интегрирано управление на границите с Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета ([11]), може да бъде използван по-специално за предоставяне на подкрепа за действията на държавите членки, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, в съответствие с правилата, уреждащи използването на този инструмент, и без да се засягат други приоритети, подкрепяни от него.

([10]) Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20).

([11]) Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите (ОВ L 251, 15.7.2021 г., стр. 48).

(24) С оглед на постигането на целите на скрининга следва да се гарантира по-солидна рамка за тясно сътрудничество между компетентните национални органи, посочени в разпоредбата на Регламент (ЕС) 2016/399 относно извършването на граничния контрол, органите, отговарящи за процедурите за предоставяне на убежище и за приемането на кандидатите, органите, отговарящи за защитата на общественото здраве, и органите, отговарящи за провеждането на процедурите за връщане, съобразени с Директива 2008/115/ЕО. Държавите членки следва да могат да се възползват от помощта на съответните агенции, по-специално на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, създадена с Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета ([12]) (наричана по-долу „Европейска агенция за гранична и брегова охрана“), и на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, създадена с Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета ([13]) (наричана по-долу „Агенция на Европейския съюз в областта на убежището“), в рамките на техните правомощия. Държавите членки следва да използват националните органи за закрила на детето и националните органи, отговарящи за откриването и идентифицирането на жертвите на трафик на хора, когато скринингът разкрива факти, свързани с трафик на хора съгласно Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([14]).

(25) По време на скрининга висшият интерес на детето следва винаги да е първостепенно съображение в съответствие с член 24, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-долу „Хартата“). Когато е необходимо, органите за закрила на детето следва да участват непосредствено в скрининга, за да се гарантира, че по време на скрининга се съблюдават висшите интереси на детето. Следва да бъде определен представител, който да представлява и подпомага непридружения ненавършил пълнолетие по време на скрининга или, когато не е назначен представител, лице, обучено да защитава висшия интерес и общото благосъстояние на ненавършилия пълнолетие. Когато е приложимо, този представител следва да бъде същият като представителя, който следва да бъде определен в съответствие с правилата на Директива (ЕС) 2024/1346 относно непридружените ненавършили пълнолетие. Обученото лице следва да бъде лицето, определено да действа временно като представител съгласно посочената директива, когато е било определено такова лице.

(26) Когато прилагат настоящия регламент, държавите членки следва да гарантират, че се зачита човешкото достойнство, и не следва да допускат дискриминация срещу лицата, основана на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или вяра, политически или други убеждения, принадлежност към национално малцинство, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

(27) За да се гарантира спазването на правото на Съюза и на международното право, включително на Хартата, по време на скрининга всяка държава членка следва да предвиди механизъм за наблюдение и да въведе подходящи гаранции за неговата независимост, като например спазване на Парижките принципи, приети с Резолюция 48/134 на Общото събрание на Организацията на обединените нации от 20 декември 1993 г., Принципите от Венеция, приети от Венецианската комисия на нейното 118-о пленарно заседание на 15 и 16 март 2019 г., Резолюцията на Общото събрание на Организацията на обединените нации от 28 декември 2020 г. относно ролята на омбудсмана и институциите на медиатора при насърчаването и защитата на правата на човека, доброто управление и върховенството на закона и Факултативния протокол към Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание, приет на 18 декември 2002 г. по време на 57-ата сесия на Общото събрание на Организацията на обединените нации с резолюция A/RES/57/199 (наричан по-долу „Факултативният протокол“). За тази цел държавите членки следва да могат да използват вече съществуващи национални механизми за наблюдение на основните права в съответствие с изискванията по настоящия регламент. Механизмът за наблюдение, предвиден от всяка държава членка, следва да обхваща по-специално спазването на основните права във връзка със скрининга, спазването на приложимите правила на Съюза и национални правила във връзка със задържането, както и спазването на принципа на забрана за връщане. Агенцията на Европейския съюз за основните права, създадена с Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета ([15]) (наричана по-долу „Агенцията за основните права“), следва да изготви общи насоки относно създаването и независимото функциониране на този механизъм за наблюдение. Освен това държавите членки следва да могат да поискат подкрепа от Агенцията на Европейския съюз за основните права за разработване на техния национален механизъм за наблюдение.Държавите членки следва да могат също така да се консултират с Агенцията на Европейския съюз за основните права във връзка с установяване на методиката за техния национален механизъм за наблюдение и във връзка с подходящи мерки за обучение. Държавите членки следва да могат също така да поканят съответни и компетентни национални, международни

([12]) Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1).

([13]) Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2021 г. относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и за отмяна на Регламент (ЕС) № 439/2010 (ОВ L 468, 30.12.2021 г., стр. 1).

([14]) Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

([15]) Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета от 15 февруари 2007 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права (ОВ L 53, 22.2.2007 г., стр. 1).

и неправителствени организации и органи да участват в наблюдението. Независимият механизъм за наблюдение не следва да засяга наблюдението на основни права, извършвано от наблюдателите на основните права на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, предвидено съгласно Регламент (ЕС) 2019/1896, механизма за мониторинг с цел наблюдение на оперативното и техническото прилагане на общата европейска система за убежище съгласно Регламент (ЕС) 2021/2303, механизма за оценка и наблюдение, създаден с Регламент (ЕС) 2022/922 на Съвета ([16]), и наблюдението, което извършват съществуващите органи за наблюдение на национално или международно равнище. Държавите членки следва да разследват твърдения за нарушаване на основните права по време на скрининга, включително като гарантират, че жалбите се разглеждат бързо и по подходящ начин.

(28) Държавите членки следва да осигурят на независимия механизъм за наблюдение подходящи финансови средства.

(29) Самото наличие на средства за съдебна защита в отделни случаи или на национални системи, които упражняват надзор върху ефикасността на скрининга, не е достатъчно, за да се спазят изискванията относно наблюдението на основните права съгласно настоящия регламент.

(30) Органите за скрининг следва да попълнят формуляр за скрининг. Формулярът следва да бъде предаден чрез подходящи средства, включително цифрови инструменти, на органите, които регистрират молбите за международна закрила, или на органите, компетентни във връзка с процедурите за връщане, в зависимост от това към кой от тях е насочено съответното лице.

(31) Настоящият регламент не следва да засяга действията, предприети в съответствие с националното право, за установяване на самоличността на съответното лице или за преценка за евентуална заплаха за вътрешната сигурност.

(32) Информацията във формуляра за скрининг следва да бъде записана по такъв начин, че да може да се упражни административен и съдебен контрол при всяка последваща процедура за предоставяне на убежище или за връщане. Лицето, което е подложено на скрининг, следва да има възможност да посочи на органите за скрининг, че съдържащата се във формуляра информация е невярна. Всяко такова изявление следва да бъде отразено във формуляра за скрининг, без да се забавя приключването на скрининга.

(33) Информацията, съдържаща се във формуляра за скрининг, следва да се предоставя на съответното лице на хартиен носител или в електронен формат, с изключение на информацията, свързана със справката в съответните бази данни за целите на извършване на проверки за сигурност. В случай на ненавършили пълнолетие информацията, съдържаща се във формуляра за скрининг следва да се предостави на пълнолетното лице или лица, които отговарят за детето. В случай на непридружени ненавършили пълнолетие информацията, съдържаща се във формуляра за скрининг, следва да бъде предоставена на представителя на детето или на лицето, обучено да защитава висшия интерес и общото благосъстояние на ненавършилия пълнолетие.

(34) Обработването на данни по време на процедурата по скрининг следва винаги да се извършва в съответствие с приложимото право на Съюза за защита на данните, по-специално Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ([17]).

(35) Биометричните данни, снети по време на скрининга, заедно с данните, посочени в разпоредбите на Регламент (ЕС) 2024/1358 за събиране и предаване на биометрични данни на кандидатите за международна закрила, на граждани на трети държави или на лица без гражданство, заловени във връзка с незаконно преминаване на външните граници на Съюза, на граждани на трети държави или лица без гражданство, които пребивават незаконно на територията на държава членка и на граждани на трети държави или лица без гражданство, свалени на брега след операция по търсене и спасяване,, следва да бъдат предадени на Евродак, създаден с посочения регламент (наричан по-долу „Евродак“), от компетентните органи в съответствие с предвидените в посочения регламент срокове.

(36) Гражданите на трети държави, които са подложени на скрининга, следва да преминават предварителна проверка на здравословното състояние от квалифициран медицински персонал, за да се установят всички нужди от здравни грижи или изолация по съображения, свързани с общественото здраве. Въз основа на медицинските обстоятелства, свързани с общото състояние на всеки отделен гражданин на трета държава, квалифицираният медицински персонал следва да може да реши, че по време на скрининга не е необходима допълнителна проверка на здравословното състояние ед.

([16]) Регламент (ЕС) 2022/922 на Съвета от 9 юни 2022 г. за създаването и функционирането на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1053/2013 (ОВ L 160, 15.6.2022 г., стр. 1).

([17]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

Тази предварителна проверка на здравословното състояние следва да се извършва от квалифициран медицински персонал, спадащ към една от следните категории на класификацията ISCO-08 на Международната стандартна класификация на професиите под отговорността на Международната организация на труда: 221 Лекари, 2221 Медицински сестри или 2240 Парамедицински специалисти.

(37) Следва да се извърши предварителна проверка на уязвимостта с цел идентифициране на лицата, за които има признаци, че са уязвими, че са жертви на изтезания или друго нечовешко или унизително отношение, че са лица без гражданство или които може да имат специални потребности за приемане или специални процедурни потребности по смисъла на Директива (ЕС) 2024/1346 и Регламент (ЕС) 2024/1348 съответно. Това не следва да засяга по-нататъшната оценка в последващите процедури след приключването на скрининга. Проверката на уязвимостта следва да се извършва от специализиран персонал на органите за скрининг, обучен за тази цел.

(38) По време на скрининга на всички съответни лица следва да бъде гарантиран жизнен стандарт, съответстващ на Хартата, достъп до спешни медицински грижи и основно лечение. Особено внимание следва да се обърне на уязвими лица, като бременни жени, възрастни хора, семейства с един родител, лица с физическо или умствено увреждане, което може да се установи веднага, лица, които видимо са преживели психологическа или физическа травма, и непридружени ненавършили пълнолетие. По-специално, в случай на ненавършил пълнолетие информацията следва да се предостави по подходящ за деца и съобразен с възрастта му начин. Всички органи, които участват в изпълнението на задачите, свързани със скрининга, следва да докладват за всяко наблюдавано или съобщено им уязвимо положение, следва да зачитат човешкото достойнство и неприкосновеността на личния живот и следва да се въздържат от дискриминация.

(39) Тъй като гражданите на трети държави, подложени на скрининг, може да нямат необходимите документи за самоличност и документи за пътуване, които се изискват за законно преминаване на външната граница, като част от скрининга следва да се приложи процедура за установяване или проверка на самоличността.

(40) Общото хранилище на данни за самоличност (ОХДС) бе създадено с регламенти (ЕС) 2019/817 ([18]) и (ЕС) 2019/818 ([19]) на Европейския парламент и на Съвета, за да улесни и спомогне за правилното установяване на самоличността на лицата, които са регистрирани в СВИ, Визовата информационна система, създадена с Решение 2004/512/ЕО на Съвета ([20]) ВИС, Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им, създадена с Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета ([21]) ETIAS, Евродак и централизираната система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство, създадена с Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета ([22]) (ECRIS-TCN), включително на неизвестни лица, които не мога да удостоверят самоличността си. За целта ОХДС съдържа само данни за самоличността, данни от документа за пътуване и биометрични данни, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN, които са разделени логически. Само личните данни, които са строго необходими за извършване на точна проверка на самоличността, се съхраняват в ОХДС. Личните данни, регистрирани в ОХДС, се заличават автоматично, когато данните са заличени в съответните системи. Справката в ОХДС дава възможност за надеждно и изчерпателно установяване или проверка на самоличността на лица чрез съпоставка с всички данни за самоличността, които се съдържат в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN, с еднократно търсене, по бърз и надежден начин, като същевременно се гарантира защитата на данните и се избягва ненужното обработване или дублирането на данни.

([18]) Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 27).

([19]) Регламент (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816 (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 85).

([20]) Решение 2004/512/ЕО на Съвета от 8 юни 2004 г. за създаване на Визова информационна система (ВИС) (ОВ L 213, 15.6.2004 г., стр. 5).

([21]) Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1).

([22]) Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726 (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 1).

(41) За да се установи или провери самоличността на лице, което е подложено на скрининг, проверката в ОХДС следва да започне в присъствието на лицето по време на скрининга. В рамките на тази проверка биометричните данни на лицето следва да се проверят спрямо данните, съдържащи се в ОХДС. Когато биометричните данни на лицето не могат да бъдат използвани или ако търсенето по тези данни е неуспешно или не води до съвпадение, търсенето може да се извърши чрез използване на данните за самоличност на лицето в комбинация с данните от документа за пътуване, когато са налични такива данни, или чрез данни или информация, предоставени или получени от съответния гражданин на трета държава. В съответствие с принципите на необходимост и пропорционалност и когато търсенето показва, че в ОХДС се съхраняват данни за съответното лице, органите на държавата членка следва да има достъп до ОХДС с цел извършване на справка в данните за самоличността, данните от документа за пътуване и биометричните данни на лицето, без ОХДС да предоставя каквато и да е информация за това в коя информационна система на ЕС се съдържат данните.

(42) Тъй като използването на ОХДС за целите на установяването на самоличността е ограничено от регламенти (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818 до улесняване и подпомагане на точното установяване на самоличността на лица, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN в случаи на полицейски проверки на територията на държавите членки, е необходимо посочените регламенти да бъдат изменени, за да се предвиди допълнителната цел за използване на ОХДС за установяването или проверката на самоличността на лица по време на скрининга. По отношение на Регламент (ЕС) 2019/818, поради съображения, свързани с „променливата геометрия“, това изменение следва да се извърши чрез регламент, различен от настоящия.

(43) С оглед на факта, че много от лицата, които са подложени на скрининг, може да нямат документи за пътуване, органите за скрининг, следва да имат достъп до други съответни документи, притежавани от съответните лица, в случаи, в които биометричните данни на тези лица не са използваеми или в които няма резултат в ОХДС. Органите също така следва да могат да използват данни от тези документи, различни от биометрични данни, за да извършват проверки в съответните бази данни.

(44) Установяването или проверката на самоличността на лица по време на граничните проверки на граничен контролно-пропускателен пункт и всяка справка с базите данни в контекста на граничното наблюдение или при полицейски проверки в зоната на външната граница или на територията от органите, които са насочили съответното лице към скрининга, следва да се считат за част от скрининга и не следва да се повтарят, освен ако няма специални обстоятелства, обосноваващи подобно повторение. Снемането на биометрични данни за целите на установяването или проверката на самоличността и за регистрирането в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1358, следва да бъде еднократно като част от скрининга.

(45) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия, които ѝ позволяват да установи подробната процедура и спецификациите за извличане на данни и да конкретизира процедурата за сътрудничество между съответно органите, отговорни за извършване на скрининга, националните централни бюра на Интерпол и националните звена на Европол, за да се определи заплахата за вътрешната сигурност. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([23]).

(46) По време на скрининга следва също така да се провери дали влизането на съответните граждани на трети държави в Съюза може да представлява заплаха за вътрешната сигурност.

(47) Тъй като скринингът засяга граждани на трети държави, които се намират на външната граница, без да отговарят на условията за влизане, граждани на трети държави, които са свалени на брега след операция по търсене и спасяване, без да отговарят на условията за влизане, и граждани на трети държави, които пребивават незаконно на територията на държави членки, проверките за сигурност като част от скрининга следва да са най-малко на сходно равнище като проверките, които се извършват по отношение на граждани на трети държави, които предварително подават молби за разрешение да влязат в Съюза за краткосрочен престой, независимо дали са длъжни да притежават виза, или не.

([23]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(48) За граждани на трети държави, които въз основа на своето гражданство са освободени от изискването за виза съгласно Регламент (ЕС) 2018/1806 на Европейския парламент и на Съвета ([24]), в Регламент (ЕС) 2018/1240 се предвижда, че те трябва да кандидатстват за разрешение за пътуване до Съюза за краткосрочен престой. Преди да получат разрешение за пътуване, съответните лица преминават проверки за сигурност на предоставените от тях лични данни в множество бази данни на Съюза — (ВИС, Шенгенската информационна система (ШИС), създадена с регламенти (ЕС) 2018/1860 ([25]), (ЕС) 2018/1861 ([26]) и (ЕС) 2018/1862 ([27]) на Европейския парламент и на Съвета, СВИ, ETIAS, данните от Европол, обработвани за целите на кръстосана проверка съгласно Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета ([28]), ECRIS-TCN, както и в базата данни на Интерпол за откраднати и изгубени документи за пътуване (SLTD) и базата данни на Интерпол за документи за пътуване, свързани с бюлетини (TDAWN). Гражданите на трети държави, за които се прилага изискването за виза съгласно Регламент (ЕС) 2018/1806, преминават, преди да бъде издадена виза, проверки за сигурност в същите бази данни като гражданите на трети държави, за които не се изисква виза съгласно регламенти (ЕО) № 810/2009 ([29]) и (ЕО) № 767/2008 ([30]) на Европейския парламент и на Съвета.

(49) По отношение на лица, които са подложени на скрининг, следва да се извършват автоматизирани проверки за целите на сигурността в същите системи като предвидените по отношение на кандидатите за виза, виза за дългосрочно пребиваване, разрешение за пребиваване в рамките на ВИС или за разрешение за пътуване в рамките на ETIAS, а именно ВИС, СВИ, ETIAS, включително списъка на ETIAS за наблюдение по Регламент (ЕС) 2018/1240, ШИС, ECRIS-TCN за осъждани лица във връзка с терористични престъпления и други форми на тежки престъпления, данни от Европол, обработвани за целите на кръстосана проверка съгласно Регламент (ЕС) 2016/794, SLTD и TDAWN.

(50) Справките в съответните бази данни за целите на сигурността следва да се извършват по начин, който да гарантира, че от тези бази данни се извличат само необходимите данни за извършването на проверките за сигурност. По отношение на лица, които са отправили молба за международна закрила на граничен контролно-пропускателен пункт или в транзитни зони, справката в бази данни за целите на проверката за сигурност като част от скрининга следва да се съсредоточи върху базите данни, в които не е била извършена справка по време на проверките по външната граница, като по този начин се избягват повторни справки.

(51) Когато е обосновано, скринингът може да включва и проверка на предмети, притежавани от граждани на трети държави, в съответствие с националното право. Всички приложени в контекста на проверка за сигурността мерки следва да са пропорционални и да зачитат човешкото достойнство на лицата, подложени на скрининга. Участващите органи следва да гарантират спазването на основните права на съответните лица, включително правото на защита на личните данни и свободата на изразяване.

(52) Тъй като на органите за скрининг е необходим достъп до СВИ, ETIAS, ВИС и ECRIS-TCN, за да проверят дали дадено лице може да представлява заплаха за вътрешната сигурност, регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/816 следва да бъдат изменени, за да се предвиди това право на достъп, което понастоящем не е установено в тези регламенти. По отношение на Регламент (ЕС) 2019/816, поради съображения, свързани с „променливата геометрия“, това изменение следва да се извърши чрез регламент, различен от настоящия регламент.

([24]) Регламент (ЕС) 2018/1806 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 39).

([25]) Регламент (ЕС) 2018/1860 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за използването на Шенгенската информационна система за целите на връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 1).

([26]) Регламент (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006 (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 14).

([27]) Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56)

([28]) Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

([29]) Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1).

([30]) Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

(53) Европейският портал за търсене (ЕПТ), създаден с Регламент (ЕС) 2019/817, следва да се използва за извършване на търсене в ОХДС с цел установяване или проверка на самоличността.

(54) Следва да е възможно органите за скрининг да използват ЕПТ за извършване на търсене в данните в СВИ, ETIAS, ВИС, ШИС и ECRIS-TCN, данните на Европол, SLTD и TDAWN с цел проверки за сигурност, в зависимост от случая.

(55) Справката в базите данни на Съюза с цел установяване или проверка на самоличността или проверки за сигурност може да бъде обоснована с оглед на ефективното извършване на скрининга и постигането на същата цел, за която е създадена всяка от тези бази данни, а именно ефективното управление на външните граници на Съюза в контекста на европейското интегрирано управление на границите.

(56) В случай на съвпадение за целите на установяване или проверка на самоличността или на проверка за сигурност, органът за скрининг следва да провери дали данните, регистрирани в информационните системи на ЕС, или данните на Европол, съответстват на данните, довели до съвпадение.

(57) Следва да е възможно органите за скрининг да проверяват съответните национални бази данни в контекста на установяване или проверка на самоличността или на проверка за сигурност в съответствие с националното право.

(58) За целите на спазването на задължението за извършването на проверки за установяване или проверка на самоличността и проверки за сигурност по време на скрининга държавите членки, които все още не прилагат изцяло някои разпоредби на достиженията на правото от Шенген и следователно нямат достъп до всички информационни системи на ЕС и бази данни на Съюза, носят отговорност за извършването на проверките на самоличността и проверките за сигурност, като извършват търсене само в тези системи и бази данни, до които имат достъп.

(59) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно да се засили контролът на граждани на трети държави, преминаващи външните граници, и да се осигури установяване или проверка на самоличността на всички граждани на трети държави, които са подложени на скрининг, и справка в съответните бази данни, за да се провери дали гражданите на трети държави, които са подложени на скрининг, биха могли да представляват заплаха за вътрешната сигурност, и да се спомогне за насочването им към подходящите процедури, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата или последиците на действието, могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(60) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

(61) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета ([31]). Следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(62) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО на Съвета ([32]).

([31]) Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

([32]) Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

(63) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета ([33]).

(64) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета ([34]).

(65) По отношение на Кипър настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2003 г.

(66) По отношение на Кипър, в Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета ([35]) се предвиждат специални правила, които се прилагат за демаркационната линия между зоните в Република Кипър, в които правителството на Република Кипър упражнява ефективен контрол, и зоните в Република Кипър, в които правителството на Република Кипър не упражнява ефективен контрол. Съгласно настоящия регламент, въпреки че демаркационната линия не представлява външна граница, трябва да се извършват проверки на всички лица, които преминават демаркационната линия през разрешен или неразрешен контролно-пропускателен пункт, с цел борба с незаконната имиграция на граждани на трети държави и откриване и предотвратяване на всякакви рискове за сигурността. От това следва, че скринингът на външните граници може да се прилага и за граждани на трети държави, които са заловени във връзка с неразрешено преминаване на демаркационната линия, както и за такива, които са отправили молба за международна закрила на разрешените контролно-пропускателни пунктове.

(67) Дания, Норвегия, Исландия, Швейцария и Лихтенщайн не са обвързани от Директива (ЕС) 2024/1346. В тези държави условията за приемане на кандидати за международна закрила се уреждат от съответното национално законодателство въз основа на прилагането на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., допълнена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. По отношение на тези държави позоваванията в настоящия регламент на посочената директива относно условията на приемане следва да се разбират като позовавания на съответните разпоредби в националното право,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установява:

а) скрининг на външните граници на държавите членки на граждани на трети държави, които, без да отговарят на условията за влизане, определени в член 6 от Регламент (ЕС) 2016/399, са преминали външната граница по неразрешен начин, са поискали международна закрила по време на гранична проверка или са били свалени на брега след операция по търсене и спасяване, преди да бъдат насочени към подходящата процедура, както и

б) скрининг на граждани на трети държави, които пребивават незаконно на територията на държавите членки, когато няма данни, че тези граждани на трети държави са преминали през контрол на външните граници, преди да бъдат насочени към подходящата процедура.

([33]) Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

([34]) Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

([35]) Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. относно режим съгласно член 2 от Протокол № 10 от Акта за присъединяване от 2003 година (ОВ L 161, 30.4.2004 г., стр. 128.).

Целта на скрининга е да се засили контролът на граждани на трети държави на външните граници, да се установи самоличността на всички граждани на трети държави, подложени на скрининг, и да се провери в съответните бази данни дали подложените скрининг лица може да представляват заплаха за вътрешната сигурност. Скринингът включва също така предварителна проверка на здравословното състояние и предварителна проверка на уязвимостта с цел идентифициране на лица, които се нуждаят от здравни грижи, и лица, които може да представляват заплаха за общественото здраве, както и уязвими лица. Тези проверки следва да улеснят насочването на такива лица към подходящата процедура.

Настоящият регламент предвижда също така независим механизъм за наблюдение във всяка държава членка за наблюдение на спазването по време на скрининга на правото на Съюза и международното право, включително на Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-долу „Хартата“).

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „заплаха за общественото здраве“ означава заплаха за общественото здраве по смисъла на определението в член 2, точка 21 от Регламент (ЕС) 2016/399;

2) „проверка“ означава проверка по смисъла на определението в член 4, точка 5 от Регламент (ЕС) 2019/817;

3) „установяване на самоличността“ означава установяване на самоличността, по смисъла на определението в член 4, точка 6 от Регламент (ЕС) 2019/817;

4) „гражданин на трета държава“ означава гражданин на трета страна, по смисъла на определението в член 2, точка 6 от Регламент (ЕС) 2016/399;

5) „лице без гражданство“ означава лице, което нито една държава не счита за свой гражданин в съответствие със своето право;

6) „данни на Европол“ означава данни на Европол по смисъла на определението в член 4, точка 16 от Регламент (ЕС) 2019/817;

7) „представител“ означава физическо лице или организация, включително публичен орган, назначени от компетентните органи или служби да представляват, да подпомагат и да действат, в зависимост от случая, от името на непридружен ненавършил пълнолетие;

8) „биометрични данни“ означава биометрични данни по смисъла на определението в член 4, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/817;

9) „ненавършил пълнолетие“ означава гражданин на трета държава или лице без гражданство, което не е навършило 18 години;

10) „органи за скрининг“ означава всички компетентни органи, определени съгласно националното право да изпълняват една или повече от задачите по настоящия регламент, с изключение на проверките на здравословното състояние, посочени в член 12, параграф 1;

11) „непридружен ненавършило пълнолетие“ означава ненавършил пълнолетие, който пристига на територията на държава членка, без да е придружаван от пълнолетно лице, отговорно за него, съгласно правото или практиката на съответната държава членка, за времето, през което съответният ненавършил пълнолетие все още не е ефективно поставен под грижите на такова пълнолетно лице, включително ненавършил пълнолетие, който е оставен непридружен след влизането си на територията на държава членка;

12) „задържане“ означава изолиране на дадено лице от държава членка на определено място, където това лице е лишено от свобода на движение;

13) „бази данни на Интерпол“ означава бази данни на Интерпол по смисъла на определението в член 4, точка 17 от Регламент (ЕС) 2019/817;

14) „операция по търсене и спасяване“ означава операция по търсене и спасяване съгласно Международната конвенция за търсене и спасяване по море, приета в Хамбург, Германия на 27 април 1979 г.

Член 3

Основни права

При прилагането на настоящия регламент държавите членки изцяло спазват приложимото право на Съюза, включително Хартата, съответното международно право, включително Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., допълнена от Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г., и задълженията, свързани с достъпа до международна закрила, по-специално принципа на забрана за връщане, както и основните права.

Член 4

Връзка с други правни актове

1. За граждани на трети държави, подложени на скрининг, които са отправили молба за международна закрила:

а) регистрирането на молбата за международна закрила в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1348 се урежда от член 27 от посочения регламент, и

б) прилагането на общите стандарти за приемане на кандидати за международна закрила от Директива (ЕС) 2024/1346 се урежда от член 3 от посочената директива.

2. Без да се засяга член 8, параграф 7 от настоящия регламент, Директива 2008/115/ЕО или националните разпоредби, съобразени с Директива 2008/115/ЕО, се прилагат само след приключване на скрининга, с изключение на скрининга по член 7 от настоящия регламент, при който посочената директива или национални разпоредби, съобразени с посочената директива, се прилагат успоредно със скрининга, посочен в член 7 от настоящия регламент.

Член 5

Скрининг на външната граница

1. Предвиденият в настоящия регламент скрининг се прилага за всички граждани на трети държави, независимо дали са отправили молба за международна закрила, които не отговарят на условията за влизане, установени в член 6 от Регламент (ЕС) 2016/399 и които:

а) са заловени във връзка с незаконно преминаване на външната граница на държава членка по суша, по море или по въздух, с изключение на граждани на трети държави, за които съответната държава членка не е длъжна да снема биометрични данни съгласно член 22, параграфи 1 и 4 от Регламент (ЕС) 2024/1358 по причини, различни от възраст, или

б) са свалени на брега на територията на държава членка след операция по търсене и спасяване.

2. Предвиденият в настоящия регламент скрининг се прилага за всички граждани на трети държави, които са отправили молба за международна закрила на граничните контролно-пропускателни пунктове на външната граница или в транзитни зони, но които не отговарят на условията за влизане, установени в член 6 от Регламент (ЕС) 2016/399.

3. Граждани на трети държави, които са получили разрешение за влизане съгласно член 6, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/399, не се подлагат на скрининг. Въпреки това гражданите на трети държави, които имат разрешение за влизане съгласно член 6, параграф 5, буква в) от посочения регламент и които отправят молба за международна закрила, се подлагат на скрининг.

Когато по време на скрининга стане ясно, че съответният гражданин на трета държава отговаря на условията за влизане, предвидени в член 6 от Регламент (ЕС) 2016/399, скринингът на този гражданин на трета държава приключва.

Скринингът може да бъде прекратен, когато съответният гражданин на трета държава напусне територията на държавите членки и замине за държавата си на произход или държавата си на пребиваване, или друга трета държава, в която съответният гражданин на трета държава реши доброволно да се върне и където гражданинът на трета държава е приет.

Член 6

Разрешение за влизане на територията на държава членка

По време на скрининга лицата, посочени в член 5, параграфи 1 и 2, не получават разрешение да влязат на територията на държава членка. Държавите членки предвиждат в националното си право разпоредби, за да гарантират, че лицата, посочени в член 5, параграфи 1 и 2, остават на разположение на органите, отговарящи за извършването на скрининга, на местата, посочени в член 8, докато трае скринингът, за да се предотвратят всякакъв риск от укриване, евентуални заплахи за вътрешната сигурност, произтичащи от такова укриване, или евентуални заплахи за общественото здраве.

Член 7

Скрининг на територията

1. Държавите членки извършват скрининга на граждани на трети държави, които пребивават незаконно на тяхна територия, само когато тези граждани на трети държави са преминали външна граница, за да влязат на територията на държавите членки по неразрешен начин, и още не са били подложени на скрининг в държава членка. Държавите членки предвиждат в националното си право разпоредби, за да гарантират, че тези граждани на трети държави остават на разположение на органите, отговарящи за извършването на скрининга, докато трае скринингът, за да се предотврати всякакъв риск от укриване и евентуални заплахи за вътрешната сигурност, произтичащи от такова укриване.

2. Държавите членки могат да се въздържат от извършване на скрининга в съответствие с параграф 1, ако гражданин на трета държава, който пребивава незаконно на тяхна територия, бъде върнат в друга държава членка незабавно след залавянето му въз основа на двустранни споразумения или договорености или съгласно двустранни рамки за сътрудничество. В този случай скринингът се извършва от държавата членка, в която съответният гражданин на трета държава е бил върнат.

3. Член 5, параграф 3, втора и трета алинея се прилагат за скрининга в съответствие с параграф 1 от настоящия член.

Член 8

Изисквания относно скрининга

1. В случаите, посочени в член 5, скринингът се извършва на подходящи и целесъобразни места, определени от всяка държава членка, които обикновено се намират на външните граници или в близост до тях, или, вместо това, на други места на територията ѝ.

2. В случаите, посочени в член 7, скринингът се извършва на подходящо и целесъобразно място, определено от всяка държава членка, на територията на държава членка.

3. В случаите, посочени в член 5 от настоящия регламент, скринингът се извършва без забавяне и във всички случаи приключва в срок до седем дни от залавянето в зоната на външната граница, свалянето на територията на съответната държава членка или представянето на граничния контролно-пропускателен пункт. По отношение на лицата, посочени в член 5, параграф 1, буква а) от настоящия регламент, за които се прилага член 23, параграфи 1 и 4 от Регламент (ЕС) 2024/1358, когато тези лица физически остават на външната граница за повече от 72 часа, скринингът им се извършва след това и срокът за скрининга се намалява на четири дни.

4. Посоченият в член 7 скрининг се извършва без забавяне и приключва в срок до три дни от залавянето на гражданина на трета държава.

5. Скринингът включва следните елементи:

а) предварителна проверка на здравословното състояние в съответствие с член 12;

б) предварителна проверка на уязвимостта в съответствие с член 12;

в) установяване или проверка на самоличността в съответствие с член 14;

г) регистриране на биометрични данни в съответствие с членове 15, 22 и 24 от Регламент (ЕС) 2024/1358, доколкото това все още не е извършено;

д) проверка за сигурност в съответствие с членове 15 и 16;

е) попълването на формуляр за скрининг в съответствие с член 17;

ж) насочване към подходящата процедура в съответствие с член 18.

6. Организациите и лицата, предоставящи съвети и консултации, трябва да имат реален достъп до гражданите на трети държави по време на скрининга. Държавите членки могат да наложат ограничения на такъв достъп, когато съгласно националното право тези ограничения са обективно необходими за сигурността, обществения ред или административното управление на даден граничен контролно-пропускателен пункт или съоръжение, където се извършва скринингът, при условие че достъпът не се ограничава сериозно и не става невъзможен.

7. Съответните правила относно задържането, предвидени в Директива 2008/115/ЕО, се прилагат по време на скрининга по отношение на граждани на трети държави, които не са отправили молба за международна закрила.

8. Държавите членки гарантират, че на всички лица, които са подложени на скрининг, е осигурен жизнен стандарт, който гарантира тяхната прехрана, защитава физическото и психичното им здраве и при който се зачитат правата им съгласно Хартата.

9. Държавите членки определят органите за скрининг и гарантират, че служителите на тези органи, които извършват скрининга, притежават подходящите познания и са преминали необходимото обучение в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) 2016/399.

Държавите членки гарантират, че предвидената в член 12 проверка на здравословното състояние се извършва от квалифициран медицински персонал и че предвидената в същия член предварителна проверка на уязвимостта, се извършва от специализиран персонал на органите за скрининг, който е обучен за тази цел. Когато е целесъобразно, в тези проверки участват и националните органи за закрила на детето и националните органи, отговарящи за откриването и идентифицирането на жертвите на трафик на хора или равностойни структури.

Държавите членки гарантират също така, че само надлежно упълномощен персонал на органите за скрининг, които отговарят за установяването или проверката на самоличността и за проверката за сигурност, имат достъп до данните, системите и базите данни, посочени в членове 14 и 15.

Държавите членки осигуряват необходимия персонал и ресурси в достатъчни количества за извършване на скрининга по ефикасен начин.

Органите за скрининг може да получават съдействие или помощ при извършването на скрининга от експерти или служители за връзка и екипи, изпратени от Европейската агенция за гранична и брегова охрана и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището в рамките на техните правомощия, при условие че тези експерти или служители за връзка и екипи са преминали съответното обучение, посочено в първа и втора алинея.

Член 9

Задължения на гражданите на трети държави, подложени на скрининг

1. По време на скрининга подложените на скрининг граждани на трети държави остават на разположение на органите за скрининг.

2. Гражданите на трети държави:

а) посочват своето име, дата на раждане, пол и гражданство, както и документи и информация, когато такива са налични, които доказват тези данни;

б) предоставят биометрични данни съгласно Регламент (ЕС) 2024/1358.

Член 10

Наблюдение на основните права

1. Държавите членки приемат съответни разпоредби за разследване на твърдения относно случаи, в които не са зачетени основни права във връзка със скрининга.

Държавите членки гарантират, когато е приложимо, че въпросът се отнася за образуване на гражданско или наказателно производство в случаи, при които не са зачетени или приложени основни права в съответствие с националното право.

2. Всяка държава членка предвижда независим механизъм за наблюдение в съответствие с изискванията, посочени в настоящия член, който:

а) осъществява наблюдение на спазването на правото на Съюза и международното право, включително Хартата, по-специално по отношение на достъпа до процедурата за предоставяне на убежище, принципа на забрана за връщане, висшите интереси на детето и съответните правила относно задържането, включително съответните разпоредби относно задържането в националното право, по време на скрининга; и

б) гарантират, че обосноваените твърдения за незачитане на основните права във всички съответни дейности, свързани със скрининга, се разглеждат ефективно и без ненужно забавяне, предприемат, когато е необходимо, разследвания на подобни твърдения и наблюдават хода на тези разследвания.

Независимият механизъм за наблюдение обхваща всички дейности, предприети от държавите членки при прилагането на настоящия регламент.

Независимият механизъм за наблюдение има правомощието да отправя годишни препоръки към държавите членки.

Държавите членки въвеждат подходящи гаранции, за да гарантират независимостта на независимия механизъм за наблюдение. Националните омбудсмани и националните институции по правата на човека, включително националните превантивни механизми, създадени съгласно Факултативния протокол, участват във функционирането на независимия механизъм за наблюдение и могат да бъдат определени с оглед изпълнението на всички или на част от задачите на независимия механизъм за наблюдение. Независимият механизъм за наблюдение може да включва и съответни международни и неправителствени организации и публични органи, независими от органите, извършващи скрининга. Доколкото една или повече от тези институции, организации или органи не са пряко ангажирани с независимия механизъм за наблюдение, независимият механизъм за наблюдение установява и поддържа тесни връзки с тях. Независимият механизъм установява и поддържа тесни връзки с националните органи за защита на данните и с Европейския надзорен орган по защита на данните.

Независимият механизъм за наблюдение, изпълнява задачите си въз основа на проверки на място и проверки на случаен принцип, които не се обявяват предварително.

Държавите членки предоставят на независимия механизъм за наблюдение достъп до всички съответни места, включително приемни центрове и центрове за задържане, лица и документи, доколкото такъв достъп е необходим, за да може независимият механизъм за наблюдение да изпълнява задълженията, предвидени в настоящия член. Достъп до съответните места или необходимата класифицирана информация се предоставя само на лицата, действащи от името на независимия механизъм за наблюдение и получили съответното разрешение за достъп, издадено от компетентен орган в съответствие с националното право.

Агенцията на Европейския съюз за основните права отправя общи насоки за държавите членки относно създаването на механизъм за наблюдение и неговото независимо функциониране. Държавите членки може да поискат от Агенцията на Европейския съюз за основните права да ги подпомага при разработването на независимия им механизъм за наблюдение, включително гаранциите за независимостта на такива механизми, както и методиката на наблюдението и подходящи схеми за обучение.

Комисията взема предвид констатациите на независимия механизъм за наблюдение в своята оценка на ефективното прилагане и изпълнение на Хартата съгласно член 15, параграф 1 и приложение III от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ([36]).

3. Посоченият в параграф 2 от настоящия член независим механизъм за наблюдение не засяга механизма за наблюдение за целите на наблюдението на оперативното и техническото прилагане на общата европейска система за убежище, предвиден в член 14 от Регламент (ЕС) 2021/2303, и функциите на наблюдателите на основните права при наблюдението на спазването на основните права във всички дейности на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, предвидени в член 80 от Регламент (ЕС) 2019/1896.

4. Държавите членки осигуряват на независимия механизъм за наблюдение, посочен в параграф 2, подходящи финансови средства.

([36]) Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

Член 11

Предоставяне на информация

1. Държавите членки гарантират, че гражданите на трети държави, които са подложени на скрининг, са информирани за:

а) правилата, целта, продължителността и елементите на скрининга, както и за начините на извършването му и за възможните резултати от него;

б) правото да се поиска международна закрила и приложимите правила за отправяне на молба за международна закрила, когато е приложимо при обстоятелствата, посочени в член 30 от Регламент (ЕС) 2024/1348, а за граждани на трети държави, отправили молба за международна закрила — задълженията и последиците от неизпълнението им, предвидени в членове 17 и 18 от Регламент (ЕС) 2024/1351;

в) правата и задълженията на гражданите на трети държави по време на скрининга, включително техните задължения съгласно член 9, и възможността да се свържат и да бъдат потърсени от организациите и лицата, посочени в член 8, параграф 6;

г) правата, предоставени на субектите на данни съгласно приложимото право на Съюза в областта на защитата на данните, и по-специално Регламент (ЕС) 2016/679.

2. Държавите членки гарантират също така, когато е целесъобразно, че гражданите на трети държави, които са подложени на скрининг, са информирани за:

а) приложимите правила за условията за влизане на граждани на трети държави в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399, както и за други условия за влизане, престой и пребиваване в съответната държава членка, доколкото тази информация все още не им е била предоставена;

б) задължението за връщане в съответствие с Директива 2008/115/ЕО и възможностите за включване в програма за предоставяне на логистична, финансова и друга материална помощ или помощ в натура с цел подкрепа на доброволното напускане;

в) условията за преместване в съответствие с член 67 от Регламент (ЕС) 2024/1351 или друг съществуващ механизъм за солидарност.

3. Информацията, която се предоставя по време на скрининга, се дава на разбираем за гражданина на трета държава език или на език, който се предполага в разумна степен, че разбира. Информацията се предоставя в писмена форма или по електронен път, и когато е необходимо — устно, като се използват услугите на устен преводач. В случай на ненавършили пълнолетие информацията се предоставя по подходящ за деца и съобразен с възрастта му начин и с участието на представителя или лицето, посочено в член 13, параграфи 2 и 3. Органите за скрининг може да предприемат необходимите действия, за да осигурят услуги по културно посредничество с цел улесняване на достъпа до процедурата за предоставяне на международна закрила.

4. Държавите членки могат да разрешат на съответните и компетентните национални, международни и неправителствени организации и органи да предоставят на гражданите на трети държави информацията, посочена в настоящия член, по време на скрининга в съответствие с националното право.

Член 12

Предварителни проверки на здравословното състояние и на уязвимостта

1. Гражданите на трети държави, които са подложени на скрининга, посочен в членове 5 и 7, преминават предварителна проверка на здравословното състояние, извършен от квалифициран медицински персонал, за да се установят всички нужди от здравни грижи или изолация по съображения, свързани с общественото здраве. Въз основа на медицинските обстоятелства, свързани с общото състояние на отделен гражданин на трета държава, квалифицираният медицински персонал може да реши, че по време на скрининга не е необходима допълнителна проверка на здравословното състояние. Гражданите на трети държави, подложени на скрининга, посочени в членове 5 и 7, имат достъп до спешни медицински грижи и основно лечение.

2. Без да се засягат задълженията на държавите членки, предвидени в член 24 от Регламент (ЕС) 2024/1348, за гражданите на трети държави, отправили молба за международна закрила, проверката на здравословното състояние, посочена в параграф 1 от настоящия член, може да бъде част от медицинския преглед, посочен в член 24 от същия регламент.

3. Гражданите на трети държави, които са подложени на скрининга, посочен в членове 5 и 7, подлежат на предварителна проверка на уязвимостта от специализиран персонал на органите за скрининг, който е обучен за тази цел, с цел установяване дали гражданин на трета държава може да бъде лице без гражданство, уязвимо лице или жертва на изтезания или друго нечовешко или унизително отношение, или има специални потребности по смисъла на Директива 2008/115/ЕО, член 25 от Директива (ЕС) 2024/1346, и член 20 от Регламент (ЕС) 2024/1348. За целите на тази проверка на уязвимостта органите за скрининг може да бъде подпомагани от неправителствени организации и, когато е целесъобразно, от квалифициран медицински персонал.

4. Когато има данни за уязвимост или специални потребности за приемане, или процедурни потребности, съответният гражданин на трета държава получава навременна и подходяща подкрепа в подходящи съоръжения с оглед на своето физическо или психическо здраве. В случая с ненавършили пълнолетие трябва да им бъде предоставена подкрепа по подходящ за деца и съобразен с възрастта им начин от персонал, който е обучен и квалифициран за работа с ненавършили пълнолетие, в сътрудничество с националните органи за закрила на детето.

5. Без да се засяга оценката на специалните потребности за приемане, изисквана съгласно Директива (ЕС) 2024/1346, оценката на специалните процедурни потребности, изисквана съгласно Регламент (ЕС) 2024/1348, и проверката на уязвимостта, изисквана съгласно Директива 2008/115/ЕО, предварителната проверка на уязвимостта, посочена в параграфи 3 и 4 от настоящия член, може да бъде част от оценките на уязвимостта и специалните процедурни оценки, предвидени в посочените регламент и директиви.

Член 13

Гаранции за ненавършили пълнолетие

1. По време на скрининга висшият интерес на детето винаги е първостепенно съображение в съответствие с член 24, параграф 2 от Хартата.

2. По време на скрининга ненавършилия пълнолетие се придружава от пълнолетен член на семейството, когато такъв присъства.

3. Държавите членки предприемат възможно най-бързо мерки, за да гарантират, че представител или, когато не е назначен представител, лице, обучено да защитава висшия интерес и общото благосъстояние на ненавършилия пълнолетие, придружава и подпомага непридружения ненавършил пълнолетие по време на скрининга по подходящ за деца и съобразен с възрастта му начин и на език, който той разбира. Това лице е лицето, определено да действа временно като представител съгласно Директива (ЕС) 2024/1346, когато това лице е било определено съгласно посочената директива.

Представителят трябва да разполага с необходимите умения и експертен опит, включително във връзка с отношението и специалните потребности на ненавършилите пълнолетие. Представителят действа така, че да гарантира висшия интерес и общото благосъстояние на ненавършилия пълнолетие, и така, че непридружения ненавършил пълнолетие да може да се ползва от правата и да спазва задълженията съгласно настоящия регламент.

4. Лицето, което отговаря за придружаването и подпомагането на непридружен ненавършил пълнолетие в съответствие с параграф 3, не може да е лице, отговарящо за елементи на скрининга, трябва да действа независимо и да не получава указания нито от лицата, отговарящи за скрининга, нито от органите за скрининг. Тези лица трябва да изпълняват задълженията си в съответствие с принципа за висшия интерес на детето и да разполагат с необходимите експертен опит и обучение за тази цел. За да се осигурят благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, това лице се сменя само при необходимост.

5. Държавите членки назначават представител или лице, посочено в параграф 3, което отговаря за пропорционален и ограничен брой непридружени ненавършили пълнолетие и при нормални обстоятелства — за не повече от 30 непридружени ненавършили пълнолетие едновременно, за да се гарантира, че този представител или лице е в състояние да изпълнява ефективно своите задачи.

6. Фактът, че не е назначен представител или не е било определено лице, което временно да действа като представител съгласно Директива (ЕС) 2024/1346, не е пречка непридруженият ненавършил пълнолетие да упражни правото си да поиска международна закрила.

Член 14

Установяване или проверка на самоличността

1. Доколкото това не е било извършено при прилагането на член 8 от Регламент (ЕС) 2016/399, самоличността на гражданите на трети държави, подложени на скрининга съгласно член 5 или 7 от настоящия регламент, се проверява или установява, ако е приложимо, чрез използване на следното:

а) документи за самоличност, документи за пътуване или други документи;

б) данни или информация, представени от или получени от съответния гражданин на трета държава; и

в) биометрични данни.

2. За целите на установяването и проверката на самоличността, посочени в параграф 1 от настоящия член, органите за скрининг извършват търсене, като използват данните или информацията, посочени в същия параграф, в общото хранилище на данни за самоличност (ОХДС), създадено с регламенти (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818, съгласно член 20а от Регламент (ЕС) 2019/817 и член 20а от Регламент (ЕС) 2019/818, търсене в Шенгенската информационна система (ШИС), създадена с регламенти (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861 и (ЕС) 2018/1862 и, когато е целесъобразно, търсене в приложимите национални бази данни в съответствие с националното право. Биометричните данни на гражданин на трета държава, който е подложен на скрининг, се снемат еднократно с цел установяване или проверка на самоличността на това лице и регистрирането му в Евродак в съответствие с член 15, параграф 1, буква б), членове 22, 23 и 24 от Регламент (ЕС) 2024/1358, в зависимост от случая.

3. Търсенето в ОХДС, предвидено в параграф 2 от настоящия член, се извършва чрез ЕПТ в съответствие с глава II от Регламент (ЕС) 2019/817 и глава II от Регламент (ЕС) 2019/818. Когато технически е невъзможно ЕПТ да се използва за търсене в една или повече информационни системи на ЕС или в ОХДС, първа алинея от настоящия параграф не се прилага и органите за скрининг осъществяват пряк достъп до информационните системи на ЕС или ОХДС. Настоящият параграф не засяга достъпа на органите за скрининг до ШИС, за която използването на ЕПТ остава незадължително.

4. Когато биометричните данни на гражданин на трета държава не могат да се използват или когато търсенето, при което се използват данните, посочени в параграф 2, е неуспешно или не води до съвпадение, търсенето се извършва, като се използват данните за самоличност на гражданина на трета държава в комбинация с данни от документи за самоличност, пътуване или други документи или с данните или информацията, посочени в параграф 1, буква б).

5. Търсенето в ШИС с биометрични данни се извършва в съответствие с член 33 от Регламент (ЕС) 2018/1861 и член 43 от Регламент (ЕС) 2018/1862.

6. Проверките, когато е възможно, включват и проверка на най-малко един от биометричните идентификатори, интегрирани в документ за самоличност, документ за пътуване или друг документ.

Член 15

Проверка за сигурност

1. Граждани на трети държави, които са подложени на скрининга съгласно член 4 или член 7, преминават проверка за сигурност, за да се установи дали биха могли да представляват заплаха за вътрешната сигурност. Проверката за сигурност може да обхваща както гражданите на трети държави, така и притежаваните от тях предмети. По отношение на извършваните обиск и претърсване се прилага правото на съответната държава членка.

2. За целите на извършването на проверката за сигурност, посочена в параграф 1 от настоящия член, и доколкото тя все още не е била извършена по време на проверките, посочени в член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/399, се извършват справки съгласно член 16 от настоящия регламент в съответните бази данни на Съюза, по-специално ШИС, Системата за влизане/излизане (СВИ), създадена с Регламент (ЕС) 2017/2226, Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им(ETIAS), създадена с Регламент (ЕС) 2018/1240, включително списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34 от Регламент (ЕС) 2018/1240, Визовата информационна система (ВИС), създадена с Решение 2004/512/ЕО, и централизираната система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), създадена с Регламент (ЕС) 2019/816, данните на Европол, обработвани за целта, посочена в член 18, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2016/794, и базите данни на Интерпол. За тази цел могат да се правят справки и в съответните национални бази данни.

3. По отношение на справките съгласно параграф 2 от настоящия член в СВИ, ETIAS, с изключение на списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34 от Регламент (ЕС) 2018/1240, и ВИС извлечените данни се ограничават до показване на откази за влизане, отказ, отмяна или отнемане на разрешения на пътуване или решения за отказ, анулиране или отмяна съответно на виза, виза за дългосрочно преминаване или разрешение за пребиваване, които се основават на съображения за сигурност.

В случай на съвпадение в ШИС органът за скрининг, извършващ търсенето, има достъп до данните, които се съдържат в сигнала.

4. По отношение на справките в ECRIS-TCN извлечените данни се ограничават до присъди, свързани с терористични престъпления и други форми на тежки престъпления, посочени в член 5, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2019/816.

5. Когато е необходимо, Комисията приема актове за изпълнение, с които се установяват подробната процедура и спецификациите за извличане на данни. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19, параграф 2.

Член 16

Ред и условия за установяване на самоличността и проверките за сигурност

1. Търсенията, предвидени в 14, параграф 2 и член 15, параграф 2, могат да бъдат извършени — за търсения, свързани с информационните системи на ЕС, данните на Европол и базите данни на Интерпол — като се използва ЕПТ в съответствие с глава II от Регламент (ЕС) 2019/817 и глава II от Регламент (ЕС) 2019/818.

2. Когато бъде получено съвпадение след търсене, предвидено в член 15, параграф 2, в данни в една от информационните системи, органите за скрининг имат достъп с цел извършване на справка с данните, съответстващи на това съвпадение в съответните информационни системи на ЕС, при спазване на условията, предвидени в съответните правни актове уреждащи този достъп.

3. Когато след търсене в ШИС бъде получено съвпадение, органите за скрининг провеждат процедурите, предвидени в регламенти (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861 или (ЕС) 2018/1862, включително консултацията с въвелата сигнала държава членка чрез бюрата SIRENE, посочени в член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1861 и в член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1862.

4. Когато личните данни на гражданин на трета държава съответстват на лице, чиито данни са записани в ECRIS-TCN и са обозначени в съответствие с член 5, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2019/816, данните могат да се използват само за целите на проверката за сигурност, посочена в член 15 от настоящия регламент, и с цел справка в националните регистри за съдимост, която е в съответствие с член 7в от посочения регламент. Преди приемането на становище съгласно член 7в от посочения регламент се прави справка в националните регистри за съдимост.

5. Когато след търсене, предвидено в член 15, параграф 2, бъде получено съвпадение с данните на Европол, до Европол се изпраща автоматично уведомление с данните, използвани за търсенето, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794, за да може Европол да предприеме, ако е необходимо, подходящи последващи действия, като се използват каналите за комуникация, предвидени в посочения регламент.

6. Търсенията в базите данни на Интерпол, предвидени в член 15, параграф 2 от настоящия регламент, се извършват в съответствие с член 9, параграф 5 и член 72, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/817. Когато не е възможно да се извършат такива търсения по начин, който не разкрива информация на собственика на сигнала на Интерпол, скринингът не включва търсене в базите данни на Интерпол.

7. Когато бъде получено съвпадение в списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34 от Регламент (ЕС) 2018/1240, се прилага член 35а от посочения регламент.

8. Ако е необходимо, Комисията приема актове за изпълнение, за да конкретизира процедурата за сътрудничество съответно между органите, отговарящи за извършването на скрининга, националните централни бюра на Интерпол и националните звена на Европол с оглед на определянето на заплахата за вътрешната сигурност. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19, параграф 2.

Член 17

Формуляр за скрининг

1. Органите за скрининг попълват по отношение на лицата, посочени в членове 5 и 7, формуляр, който включва следното:

а) име, дата и място на раждане и пол;

б) данни за гражданството или липсата на гражданство, държави на пребиваване преди пристигането и езици, които владеят;

в) причината, поради която се извършва скринингът;

г) информация за предварителната проверка на здравословното състояние, извършена в съответствие с член 12, параграф 1, включително когато въз основа на обстоятелствата, свързани с общото състояние на отделен гражданин на трета държава, не е била необходима допълнителна проверка на здравословното състояние;

д) съответната информация относно предварителната проверка на уязвимостта, извършена в съответствие с член 12, параграф 3, по-специално всички установени уязвими места или специални потребности за приемане или специални процедурни потребности;

е) информация относно това дали съответният гражданин на трета държава е отправил молба за международна закрила;

ж) информация, предоставена от съответния гражданин на трета държава относно това дали има членове на семейството на територията на някоя държава членка;

з) дали справката в съответните бази данни в съответствие с член 15 е довела до съвпадение;

и) дали съответният гражданин на трета държава е изпълнил задължението да сътрудничи в съответствие с член 9.

2. Формулярът, посочен в параграф 1, включва, когато са налични, следните данни:

а) причината за незаконно пристигане или влизане;

б) информация относно изминатия маршрут, включително мястото на отпътуване, местата на предходно пребиваване, третите държави на транзитно преминаване и третите държави, в които е търсена или предоставена международна закрила, както и планираното местоназначение в Съюза;

в) документ за пътуване или документ за самоличност, носен от гражданина на трета държава;

г) всякакви коментари и друга информация от значение, включително всякаква свързана информация в случаи на подозрения за незаконно превеждане на хора през граница или трафик на хора.

3. Информацията във формуляра, посочен в параграф 1, се записва по такъв начин, че да може да се упражни административен и съдебен контрол при всяка последваща процедура за предоставяне на убежище или за връщане.

Посочва се дали информацията, посочена в параграф 1, букви а) и б), е потвърдена от органите за скрининг или е декларирана от съответното лице.

Информацията, съдържаща се във формуляра, се предоставя на съответното лице на хартиен носител или в електронен формат. Информацията, посочена в параграф 1, буква з) от настоящия член, се заличава. Преди формулярът да бъде изпратен на съответните органи съгласно член 18, параграфи 1, 2, 3 и 4, лицето, подложено на скрининг, има възможност да посочи, че информацията, съдържаща се във формуляра, е невярна. Органите за скрининг записват всяко такова изявление под съответната информация съгласно настоящия член.

Член 18

Приключване на скрининга

1. След приключване на скрининга или най-късно след изтичане на сроковете, определени в член 8 от настоящия регламент, гражданите на трети държави, посочени в член 5, параграф 1, букви а) и б) от настоящия регламент, които не са отправили молба за международна закрила, се насочват към компетентните органи за прилагане на процедурите, съобразени с Директива 2008/115/ЕО, без да се засяга прилагането на член 6, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2016/399.

Формулярът, посочен в член 17, се предава на съответните органи, към които се насочва гражданинът на трета държава.

2. Гражданите на трети държави, посочени в членове 5 и 7, които са отправили молба за международна закрила, се насочват към компетентните органи за регистриране на молбата за международна закрила.

3. Когато гражданин на трета държава следва да бъде преместен съгласно член 67 от Регламент (ЕС) 2024/1351 или съгласно друг съществуващ механизъм за солидарност, съответният гражданин на трета държава се насочва към съответните органи на съответните държави членки, заедно с формуляра, посочен в член 17 от настоящия регламент.

4. За посочените в член 7 от настоящия регламент граждани на трета държава, които не са отправили молба за международна закрила, продължават да са приложими процедури за връщане, съобразени с Директива 2008/115/ЕО.

5. Когато граждани на трети държави, посочени в член 5, параграфи 1 и 2 и член 7 от настоящия регламент, се насочват към подходящата процедура във връзка с международна закрила, към процедура, съобразена с Директива 2008/115/ЕО, или към съответните органи на друга държава членка по отношение на граждани на трети държави, които следва да бъдат преместени, скринингът приключва. Когато не са извършени всички проверки в сроковете, посочени в член 8 от настоящия регламент, скринингът по отношение на такова лице все пак приключва и то бива насочено към подходящата процедура.

6. Когато в съответствие с националното наказателно право гражданин на трета държава, посочен в членове 5 или 7 от настоящия регламент, е субект на наказателни производства или на процедура за екстрадиция, държавите членки могат да решат да не прилагат скрининг. Ако скринингът вече е започнал, посоченият в член 17 от настоящия регламент формуляр се изпраща, като се посочват обстоятелствата, довели до приключването на скрининга, на органите, които са компетентни за процедурите, съобразени с Директива 2008/115/ЕО, или — ако гражданинът на трета държава е отправил молба за международна закрила — на органите, които съгласно националното право са компетентни за регистрирането на молби за международна закрила.

7. Личните данни, съхранявани съгласно настоящия регламент, се заличават в съответствие със сроковете, определени в Регламент (ЕС) 2024/1358.

Член 19

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 20

Изменения на Регламент (ЕО) № 767/2008

Член 6 от Регламент (ЕО) № 767/2008 се изменя, както следва:

1) Параграф 2 се заменя със следното:

„2. Достъпът до ВИС за справка с данните е запазен само за надлежно упълномощените служители на:

а) националните органи на всяка държава членка и органите на Съюза, които са компетентни за целите, определени в членове 15—22, членове 22ж—22м и член 45д от настоящия регламент;

б) централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS, определени съгласно членове 7 и 8 от Регламент (ЕС) 2018/1240 за целите, определени в членове 18в и 18г от настоящия регламент, и за целите на Регламент (ЕС) 2018/1240;

в) органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета (*), за целите, определени в членове 15 и 16 от посочения регламент;

г) националните органи на всяка държава членка и органите на Съюза, които са компетентни за целите, определени в членове 20, 20а и 21 от Регламент (ЕС) 2019/817.

Този достъп се ограничава съгласно степента, до която данните са необходими за изпълнението на техните задачите за посочените цели, и е пропорционален на преследваните цели.

(*) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).“

2) Вмъква се следният параграф:

„2а. Органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356, имат също така достъп до ВИС за справка с данните, за да извършат проверка за сигурност в съответствие с член 15, параграф 2 от посочения регламент.

Търсене в съответствие с настоящия параграф се извършва, като се използват данните, посочени в член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1356, и ВИС връща съвпадение, когато в съответното досие е регистрирано решение за отказ, анулиране или отмяна на виза или разрешение за пребиваване на основанията, предвидени в член 12, параграф 2, буква а), точки i), v) и vi) от настоящия регламент.

Когато бъде намерено съвпадение, органите за скрининг имат достъп до всички съответни данни в досието.“

Член 21

Изменения на Регламент (ЕС) 2017/2226

Регламент (ЕС) 2017/2226 се изменя, както следва:

1) В член 6, параграф 1 се добавя следната буква:

„л) да спомага за постигането на целите на скрининга, въведен с Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета (*), по-специално на проверките, предвидени в членове 14—16 от него.

(*) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).“

2) Член 9 се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф:

„2б. Надлежно упълномощените служители на органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356, имат достъп до СВИ с цел извършване на справка с данните в СВИ.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Достъпът до данните в СВИ, съхранявани в ОХДС, е запазен изключително за надлежно упълномощените служители на националните органи на всяка държава членка и за надлежно упълномощените служители на агенциите на Съюза, които са компетентни за целите, определени в членове 20, 20а и 21 от Регламент (ЕС) 2019/817 и в членове 20, 20а и 21 от Регламент (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета (*). Този достъп се ограничава съгласно степента, до която данните са необходими за изпълнението на техните задачи за посочените цели, и е пропорционален на преследваните цели.

(*) Регламент (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816 (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 85).“

3) Вмъква се следният член:

„*Член 24а*

Достъп до данни за проверката за сигурност за целите на скрининга

Органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356, имат достъп до СВИ за справка с данните с цел извършване на проверка за сигурност в съответствие с член 15, параграф 2 от посочения регламент.

Търсене в съответствие с настоящия член се извършва, като се използват данните, посочени в член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1356, а СВИ връща съответствие, когато запис за отказ за влизане на основанията, предвидени в част Б, букви Б, Г, З, И и Й от приложение V към Регламент (ЕС) 2016/399, е свързан със съвпадение в лично досие. Когато бъде получено съответствие, органът за скрининг има достъп до всички съответни данни в досието.

Ако личното досие не включва биометрични данни, органите за скрининг могат да осъществят достъп до биометричните данни на това лице и да проверят съответствието им във ВИС съгласно член 6 от Регламент (ЕО) № 767/2008.“

4) В член 46, параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) целта на достъпа, посочен в член 9, параграфи 2, 2а и 2б.“.

Член 22

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/1240

Регламент (ЕС) 2018/1240 се изменя, както следва:

1) В член 4 се вмъква следната буква:

„дб) да спомага да постигане на целите на Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета (*);

(*) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).“

2) В член 8, параграф 2 се добавя следната буква:

„з) предоставя становища в съответствие с член 35а.“

3) Член 13 се изменя, както следва:

а) параграф 4а се заменя със следното:

„4а. Достъпът до данните за самоличност и данните от документа за пътуване, съдържащи се в ETIAS, които се съхраняват в ОХДС, също е запазен само за надлежно упълномощените служители на националните органи на всяка държава членка и за надлежно упълномощените служители на агенциите на Съюза, които са компетентни за целите, определени в членове 20, 20а и 21 от Регламент (ЕС) 2019/817. Този достъп се ограничава съгласно степента, до която данните са необходими за изпълнението на техните задачи за посочените цели, и е пропорционален на преследваните цели.“;

б) вмъква се следният параграф:

„4б. Органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356 („органите за скрининг“) също така имат достъп до ETIAS за справка с данните с цел извършване на проверките в съответствие с член 15, параграф 2 от посочения регламент.

Търсене в съответствие с настоящия параграф се извършва, като се използват данните, посочени в член 14, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕС) 2024/1356, а ETIAS връща съответствие, когато в съвпадащо досие със заявление е включено решение за отказ, отмяна или отнемане на разрешение за пътуване въз основа на член 28, параграф 7 или на член 37, параграф 1, букви а), б) и д) и от настоящия регламент.

Когато бъде намерено съответствие, органите за скрининг имат достъп до всички съответни данни в досието.

Ако при търсенето, извършено съгласно настоящия параграф, се установи съответствие между данните, използвани за търсенето, и данните, записани в списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34, националното звено на ETIAS или Европол, в зависимост от това дали данните в списъка на ETIAS за наблюдение са били въведени от националното звено на ETIAS или Европол, се уведомява за съответствието и отговаря за достъпа до данните в списъка на ETIAS за наблюдение и за предоставянето на становище в съответствие с член 35а.“;

в) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Всяка държава членка определя компетентните национални органи, посочени в параграфи 1, 2, 4 и 4а от настоящия член, и органите за скрининг, посочени в параграф 4б от настоящия член, и предоставя незабавно списък на тези органи на eu-LISA в съответствие с член 87, параграф 2 от настоящия регламент. В този списък се посочва целта, за която надлежно упълномощените служители на всеки отделен орган имат достъп до данните в информационната система на ETIAS в съответствие с параграфи 1, 2, 4 и 4а от настоящия член.“

4) Вмъква се следният член:

„Член 35а

Задачи на националното звено на ETIAS и Европол във връзка със списъка на ETIAS за наблюдение за целите на скрининга

1. В случаите, посочени в член 13, параграф 4б, четвърта алинея, централната система на ETIAS изпраща автоматично уведомление до националното звено на ETIAS или до Европол, в зависимост от това кой е въвел данните в списъка на ETIAS за наблюдение. Когато националното звено на ETIAS или Европол, в зависимост от случая, счита, че подложеният на скрининг гражданин на трета държава може да представлява заплаха за вътрешната сигурност, в срок от два дни от получаването на уведомлението незабавно уведомява съответните органи за скрининг и представя мотивирано становище на държавата членка, извършваща скрининга, по следния начин:

а) националните звена на ETIAS информират органите за скрининг чрез защитен механизъм за комуникация, създаден от eu-LISA, между националните звена на ETIAS, от една страна, и органите за скрининг, от друга страна;

б) Европол информира органите за скрининг, като използва каналите за комуникация, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/794; ако не бъде представено становище, се счита, че не съществува риск за сигурността.

2. Автоматичното уведомление, посочено в параграф 1 от настоящия член, съдържа данните, посочени в член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1356, използвани за търсенето.“

5) В член 69, параграф 1 се вмъква следната буква:

„да) когато е приложимо, информация за търсения в централната система на ETIAS за целите на членове 14 и 15 от Регламент (ЕС) 2024/1356, задействаните съответствия и резултатите от търсенето.“

Член 23

Изменения на Регламент (ЕС) 2019/817

Регламент (ЕС) 2019/817 се изменя, както следва:

1) В член 7 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Органите на държавите членки и агенциите на Съюза, посочени в параграф 1 от настоящия член, използват ЕПТ за търсене на данни за лица или документи за пътуване на тези лица в централните системи на СВИ, ВИС и ETIAS в съответствие с правата на достъп на тези органи, посочени в правните инструменти, уреждащи тези информационни системи на ЕС, и съгласно правните инструменти в националното право. Те използват ЕПТ и за търсене в ОХДС, в съответствие с предоставените им права на достъп съгласно настоящия регламент, за целите, посочени в членове 20, 20а, 21 и 22.“

2) Член 17 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Създава се общо хранилище на данни за самоличност (ОХДС), в което се създава лично досие за всяко лице, регистрирано в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак или ECRIS-TCN, съдържащо данните, посочени в член 18, като целта на ОХДС е да улеснява и да спомага за правилното установяване на самоличността на лицата, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN, в съответствие с членове 20 и 20а, да подпомага функционирането на ДМС в съответствие с член 21 и да улеснява и рационализира достъпа на оправомощените органи и Европол до СВИ, ВИС, ETIAS и Евродак, когато това е необходимо за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления в съответствие с член 22.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Когато поради неизправност на ОХДС е технически невъзможно да се извърши търсене в ОХДС за установяване на самоличността на лице съгласно член 20 или за целите на установяване или проверка на самоличността на лице съгласно член 20а, за целите на откриването на множество самоличности съгласно член 21 или за целите на предотвратяването, разкриването и разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления съгласно член 22, потребителите на ОХДС се уведомяват по автоматизиран начин от eu-LISA.“

3) В член 18 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Органите, които осъществяват достъп до ОХДС, правят това в съответствие с правата си на достъп съгласно правните инструменти, уреждащи информационните системи на ЕС, и съгласно националното право, и в съответствие със своите права на достъп съгласно настоящия регламент за целите, посочени в членове 20, 20а, 21 и 22.“

4) Вмъква се следният член:

„*Член 20а*

Достъп до общото хранилище на данни за установяване или проверка на самоличността съгласно Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета (*)

1. Търсенията в ОХДС се извършват от органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356, единствено с цел установяване или проверка на самоличността на лице съгласно член 14 от посочения регламент, при условие че процесът е започнал в присъствието на това лице.

2. Когато търсенето показва, че данни за това лице се съхраняват в ОХДС, органите за скрининг имат достъп с цел справка с данните, посочени в член 18, параграф 1 от настоящия регламент, както и с данните, посочени в член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/818.

(*) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).“

5) Член 24 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Без да се засяга член 46 от Регламент (ЕС) 2017/2226, член 34 от Регламент (ЕО) № 767/2008 и член 69 от Регламент (ЕС) 2018/1240, eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ОХДС в съответствие с параграфи 2, 2а, 3 и 4 от настоящия член.“

б) вмъква се следният параграф:

„2а. eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ОХДС съгласно член 20а. Тези регистрационни файлове включват следното:

а) държавата членка, която е започнала търсенето;

б) целта на достъпа на ползвателя, извършващ търсене чрез ОХДС;

в) датата и часа на търсенето;

г) вида на данните, използвани за извършване на търсенето;

д) резултатите от търсенето.“;

в) в параграф 5 първа алинея се заменя със следното:

„Всяка държава членка поддържа регистрационни файлове за търсенията, които са извършени от нейните органи и от служителите на тези органи, които са надлежно упълномощени да използват ОХДС съгласно членове 20, 20а, 21 и 22. Всяка агенция на Съюза поддържа регистрационни файлове за търсенията, които нейните надлежно упълномощени служители извършват съгласно членове 21 и 22.“

Член 24

Оценка

До 12 юни 2028 г. Комисията докладва за прилагането на мерките, предвидени в настоящия регламент.

До 12 юни 2031 г. и на всеки пет години след това Комисията прави оценка на настоящия регламент. Комисията представя основните констатации от оценката в доклад до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет. Държавите членки предават на Комисията цялата информация, която е необходима за изготвянето на този доклад, до 12 декември 2030 г. и на всеки пет години след това.

Член 25

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 12 юни 2026 г.

Разпоредбите на членове 14—16, свързани със търсенията в информационните системи на ЕС, ОХДС и ЕПТ, започват да се прилагат само след като започнат да функционират съответните отделни информационни системи, ОХДС и ЕПТ.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на 14 май 2024 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	H. LAHBIB